

S:t Olof

Nr 4 - 2017 Årg 27

Medlemsblad för Torshälla hembygds-
förening S:t Olofs Gille

Foto: Janett Eriksson

Jul i bagarstugan

Åldermannen har ordet

År 2017 går mot sitt slut och firandet av Torshälla 700 år lika så. Mycket spännande och trevliga evenemang har det varit under året, något för alla förhoppningsvis. Alla som varit intresserad av Torshällas historia har haft många tillfällen att lära. Det har varit utställningar, föredrag och historiska vandringar. Många frivilliga har lagt ner många timmars arbete under jubileumsåret. **Stort och varmt TACK till alla er som hjälpt till på Bergströmska gården under år 2017.**

Under Torshälla julmarknad var det många som besökte Bergströmska gården och vilken vinterdag det blev! Snön låg vit och fin på morgonen och gav gården den perfekta julstämningen. I bagarstugan brann elden och doften av varm glögg blandades med doften av varm korv. I huset fanns självklart kaffe, bullar och pepparkakor, julklappslotteri m m. Julgran och ljus skapade den varma atmosfär vi vill känna vid jul.

Julen är lite extra förknippad med dofter, tycker jag. Det ska dofta saffran och pepparkakor. Dofte av hyacinter och julgran är också viktiga, så även varm glögg. Min favoritdoft är dock den som kommer när den nygriljade skinkan tas ur ugnen. Jag inbillar mig att även om jag blev vegetarian skulle jag ha svårt att avstå julskinka. För mig är en riktig "levande" julgran inne viktigt och jag behåller den gärna länge. Det ska ligga paket under och tomten familjen målande tillsammans under 1980-talet ska stå bredvid tillsammans med julbocken.

Julgran har funnits sedan 1600-talet men då skulle den stå och skyddas mot mörkrets makter. Det skulle även dansas kring granen. Seden med gran och dans tros ha haft magisk betydelse, som skydd mot onda makter i samband med mörkret kring midvintern. Det dröjde ett tag innan granen fick flytta inomhus, en tradition som man började med i Tyskland. Dansen kring granen fick då också flytta med in i huset.

Den första som beskriver en julgran inomhus var grevinnan Wrede Sparre på Stora Lundby gård i Södermanland. Året är 1741 och hon beskriver hur familjen hade prytt ett stort träd med ljus, äpplen och saffranskringlor.

Jag hoppas att vi alla får uppleva det julfirande vi önskar oss men också att vi får lite lugn och avkoppling från det vi kallar vardag.

Nyår kommer med ett oskrivet blad. En del avger löften och önskningar. Fred på jorden brukar var en önskning för många, den har dessvärre aldrig slagit in. Men vi ska aldrig sluta hoppas på den ultimata freden, förståelse för varandra och att vi önskar varandra ett gott nytt år.

På Bergströmska gården börjar år 2018 med att vi öppnar torsdagen den 1 februari för att sedan ha öppet varje torsdag (utom "röda" dagar) mellan kl 13.00-16.00.

Välkomna!

God Jul och Gott Nytt År!

Kallelse

**till årsmöte den 12 mars 2018 kl. 18.30
i Kvarnen**

Kvällens gäst är Jimmy Jansson

Vi bjuder på kaffe och smörgås. Trevligt lotteri utlovas

Föredragningslista:

1. Årsmötets öppnande
2. Mötets stadgeenliga utlysande
3. Godkännande av dagordningen
4. Parentation
5. Val av ordf. och sekr. för mötet
6. Val av två protokolljusterare tillika rösträknare
7. Verksamhetsberättelse för 2017
8. Ekonomisk berättelse
9. Revisorenas berättelse
10. Fastställande av balans- o resultaträkning
11. Ansvarsfrihet för styrelsen
12. Förslag till arbetsplan för 2018
13. Budget för 2018
14. Val av ålderman för 2018
15. Val av 3 ordinarie styrelseledamöter för 2 år
16. Val av 1 suppleant för 2 år
17. Val av 2 revisorer och 1 ersättare för 1 år
18. Val av 2 ledmöter till valberedningen
19. Fastställande av årsavgift 2019
20. Inkomna motioner och förslag
21. Styrelsens förslag till stadgeändring i § 5. Antal styrelsemedlemmar bestående av 7 ledamöter föreslås ändras till ett mer flexibelt 5-7 ledamöter. Som en följd föreslås § 4 anpassas under punkt h)
22. Övriga frågor
23. Avslutning

Årsmöteshandlingar delas ut på årsmötet.

**Välkomna!
Styrelsen**

Stadgeändringar

Vid årsmötet mars 2017 godkändes styrelsens förslag till stadgeändring enligt nedan:

§ 21. STYRELSENS FÖRSLAG TILL STADGEÄNDRING

Ursprungligen föreslogs förslaget till stadgeändring i form av en motion från styrelsen till årsmötet.

Styrelsen önskade dock behandla motionen på särskild punkt, då den föreslog stadgeändring. Stadgarna i sin helhet beslutades 1999. Mötesordföranden redovisade bakgrunden till behovet av stadgeändring på tre punkter. Styrelsen beslutade föreslå ändringarna vid styrelsemöte 8 november 2016.

Under § 4 Möten föreslogs: Ändring i tredje meningen till ”Kallelse samt föredragningslista införs i S:t Olof nr 4 föregående år. Kallelse samt föredragningslista läggs samtidigt ut på föreningens hemsida www.sanktolofsgille.se.”

Gällande ärenden som ska behandlas på årsmötet föreslog styrelsen följande ändringar:

j) Val av ombud till Södermanlands Hembygdsförbund

Styrelsen föreslog att punkten tas bort. Ombud finns inte längre. (Se även detta årsmötesprotokoll §18.)

k) Val av tre ledamöter till valberedningen

Styrelsen föreslog att antalet ändrades till två ledamöter då detta varit det reella antalet i föreningen sedan flera år tillbaka. Mötesordföranden frågade årsmötet om några synpunkter finns på ändringsförslagen.

Inga synpunkter framfördes och årsmötet beslutade att stadgarna ändras enligt förslaget.

Nya stadgarna finns i sin helhet på föreningens hemsida.

Torsgården

Torsgården, f.d. Källénska villan

Gamla torshällabor kallade Torsgården för Källénska villan. Villan ligger nära slussen, med nuvarande adress Slussgatan 1. Den var från början en sommarbostad för fältskär Knut Källén med familj och enligt påskriften på ett gammalt foto från 1906 kallades villan för Stenhammar.

Familjen Källén

Sonen journalisten Hilding Källén (född 1903) skriver i en artikel, som han kallade *"Den gamla fältskärsstugan"*, att fadern inredde en välutrustad mottagning i sommarvillan där han kunde ta emot patienter från närområdet. Arbetare från industrierna i Torshälla och Nyby bruk, kom ofta med skärsår, kläm- och brännskador på grund av bristfälliga

arbetsskydd på arbetsplatserna. Arm och benbrott behandlades också, utom i de fall de var komplicerade, då måste fältskären, som var utbildad i *"lilla kirurgin"*, skicka patienterna till lasarettet i Eskilstuna för vård.

Mottagningen var öppen sommarkvällar efter att arbetsdagen var avslutad på fältskärsstugan i Eskilstuna, en praktik som han öppnat år 1902. Till Torshälla åkte Källén per cykel eller bil. Under sin vistelse på lantstället skulle fältskären vara tillgänglig hela dygnet för vårdsökande och även göra sjukbesök i hemmen.

Det var en enorm arbetsbörda för fältskär Källén, att alltid vara tillgänglig. Detta blev också den nitiske fältskärens död. Den mycket kraftige fältskären blev ibland anlitad av polisen för att klara av de värsta slagskamparna, vid de förr ofta förekommande slagsmålen. Efter bataljen fick han sedan plåstra om de svårast skadade. Den hårda arbetsbelastningen utan tillfälle till återhämtning slet på hans hälsa. Den 20 november 1918 orkade inte hjärtat längre utan fältskär Källén avled på lasarettet i Eskilstuna, endast 50 år gammal.

Knut Källén var bland de sista som 1898 tog fältskärarexamen. De som senare utbildade sig blev militärläkare med högre kompetens än fältskärens. I Eskilstuna hade fältskär Källén sin mottagning i Fältskärsstugan med

adress Nybrogatan 1. I folkmun kallades huset för Skärgården. Ett namn, som senare återkom på den enklare restauranten Skärgården i Eskilstuna Stadshotell, som byggdes på samma tomt 1939. Mottagningen i fältskärsstugan omfattade 4 rum, familjen Källén disponerade 2 rum i huset.

Ett par veckor efter fältskär Källéns död 1918, flyttade änkan Maria Källén tillsammans med barnen Hilding och Ivar, samt två tjänsteflickor in i villan i Torshälla. Där bodde familjen kvar till 1923 då de flyttade tillbaka till Eskilstuna.

Av de som senare bott i Källénska villan minns jag från 1930-talet, journalisten, ingenjör Arvid Söderblom, som var lokalredaktör för Eskilstuna-Kuriren. Till honom gick jag ibland med resultatlistor från UVFs interna idrottstäv-

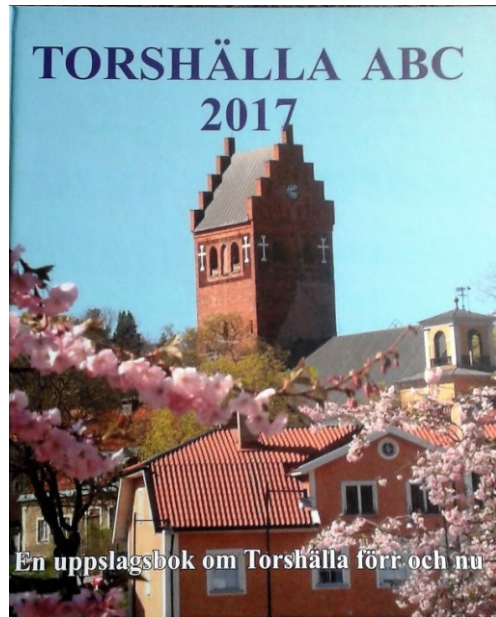
lingar vid Ängsholmen, Söderblom ville ha så utförliga listor som möjligt, för han fick betalt per spaltmillimeter.

När Källénska villan blev pensionat Torsgården vet jag tyvärr inte. Jag vet att Anna och Axel Almén med familj köpte pensionat Torsgården 1948, som de drev ett antal år. Pensionatet var i drift till omkring 1970.

Bernt Pettersson

Torshälla ABC

Torshälla ABC 2017 – En uppslagsbok om Torshälla förr och nu. Boken gavs ut lagom till sommaren 2017, Torshällas jubileumsår. Boken är en uppdatering och förnyelse av den gamla ABC, utgiven 2004. Tanken var inte att skriva en helt ny bok utan att mer komplettera den gamla. Den nya boken ger inte en dagsbild av Torshälla idag utan är mer en historisk bok. Några viktiga händelser som skett från år 2004 fram till 2016 finns dock med. Upplägget i denna bok är lika som i den gamla så att du lätt känner igen dig.

En arbetsgrupp har jobbat med boken sedan år 2014 och vi är tacksamma för det arbete som den tidigare Skrivarkretsen gjorde. Dessutom har

vi haft turen att ha två tidigare författare med i nuvarande arbetsgrupp. Det är Bernt Pettersson och Björn Maxe. Övriga i arbetsgruppen har varit: Iha Frykman, Jan-Erik Kling, Östen Belin, Kjell Jansson och Janett Eriksson.

Torshälla ABC är hembygdsföreningen S:t Olofs Gilles bidrag till stadens 700-årsjubileum. Ekonomiskt bistånd har dessutom kommit från Sparbanksstiftelsen Rekarne, Bertha och John Gisslandis kulturfond samt Längmanska kulturfonden. Boken har givits ut som gåva till föreningens medlemmar under 2017. Vi önskar dig trevlig läsning med vår bok!

Janett Eriksson

Kvarteret Sommarro (Rättelse från förra numret/ Red.)

Gården Sommarro nr 7, med nuvarande adress Riktargatan 26. Följande text saknades i förra numret.

Carlsson född 1845, som flyttade in med sin familj år 1888. Gården kallades Eriksdal med stadsägonummer 296. De ekonomibyggnader, som tidigare fanns på tomten tyder på att de haft någon form av djurhållning i gården.”

Text: Bernt Pettersson

Bilderna nedan visar Sommarro nr 8. Text finns i S:t Olof nr 3 – 2017

Riktargatan 24 A

Riktargatan 24 B

Förr och nu

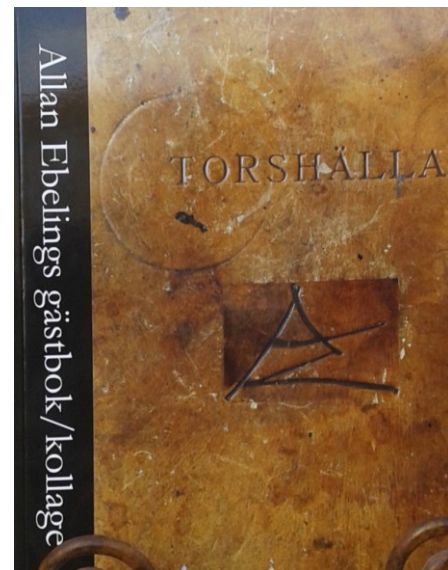

*Storgatan 38 omkring år 1905
Foto: Georg Nyström*

*Storgatan 38 december 2017
Foto: Janett Eriksson*

Allan Ebeling

Torshälla firar ju 700-års stadsrättigheter i år 2017 och samtidigt har Ebelingmuseet i Torshälla haft 20-årsjubileum den 20 september i år.

Ett av inslagen under jubileet var utgivningen av ett urval bilder ur Allan Ebelings gästbok, som användes 1936-1975. Gästboken togs fram av Ebelingmuseets Vänner med mig som författare och med Ove Georgenson, Ebelingmuseet, som ansvarig för bildhanteringen. Boken *"Allan Ebelings gästbok/Kollage"* utkom med stöd från Eskilstuna kommuns jubileumsfond.

En av de konstnärer som flest och mest uppvaktade Allan vid besök, bemärkelsedagar etc. var **Birger**

Lundquist, bokillustratör, tecknare och mångårig medarbetare i Dagens Nyheter med spetsiga karikatyrrer m.m. En dag i oktober satt jag och bläddrade i några nyanlända bokgåvor till mitt antikvariat.

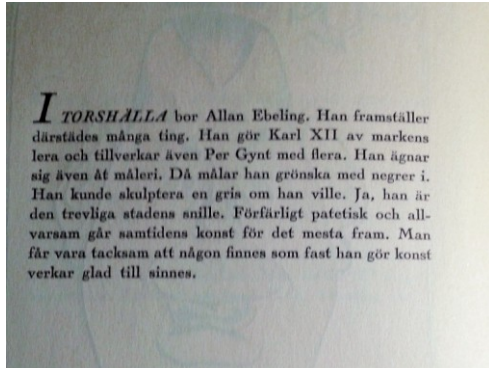

Av en slump faller uppslaget på sid 28-29 upp och där återfinns en text om Allan Ebeling i Torshälla och en fenomenalt, om den "trevliga stadens snille" Allan Ebeling, och vidunderligt vass bild av densamme av just Birger Lundquist.

Denna text och bild är inte känd i Ebelinglitteraturen och den måste jag givetvis här förmedla till er. Boken heter **"En samling folk"**, utkom på Norstedts förlag, 1943 och med text av **Alf**

December månads arrangemang

Henrikson, signaturen AH i DN, stilsäkert rimmad och bilderna alltså av Birger Lundquist.

Tänk på att texten är skriven år 1943. Idag har vi andra ordval. /Red.

I texten ovan står:

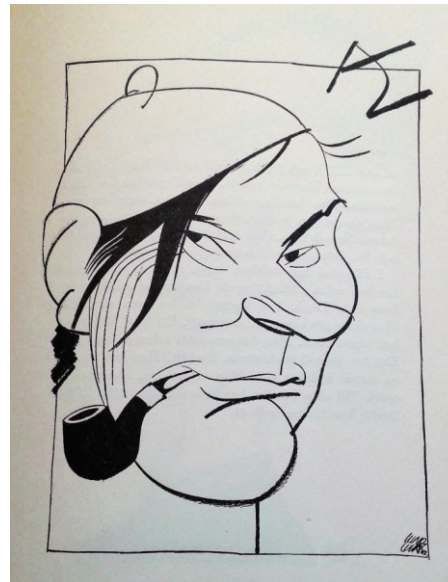
– *I TORSHÄLLA bor Allan Ebeling. Han framställer därstädes många ting. Han gör Karl XII av markens lera och tillverkar även Per Gynt med flera. Han ägnar sig även åt måleri. Då målar han grönska med negrer i. Han kunde skulptera en gris om han ville. Ja, han är den trevliga stadens snille. Förfärligt patetisk och allvarsam går samtidens konst för det mesta fram. Man får vara tacksam att någon finnes fast han gör konst verkar glad till sinnes.*

Allan Ebeling är i mycket gott sällskap då jag i boken också kan läsa träffsäkra karakteristiker i text och bild om Frans G Bengtsson, Jussi Björling, Nils Ferlin,

Greta Garbo, Per Albin Hansson, Bror Hjorth, Alva och Gunnar Myrdal och Fredrik Ström, vilket känns fint då han ju förutom sin gärning i rikspolitik m.m. också var tidningen Folkets första chefredaktör.

Här återfinns kulturpersoner, politiker, företagare i en salig blandning och med tidstypiska kommentarer. Boken utkom ju 1943.

Allan Ebeling levde mellan 1897-1975 och är här, under tiden för Birger Lundquists mest frekventa besök, 45 år gammal.

Birger Lundquists karikatyr av Allan Ebeling

Text: Tryggve Lundh

Foto: Tryggve Lundh, Janett Eriksson

Den 5 december bjöd föreningen 37 personer på tackfest. Alla som hjälp oss på gården under året var bjudna. Vi samlades på Rådhuset och avnjöt ett gott julbord.

Från vänster: Maj-Lis Strandberg, Kerstin Stenberg, Anita Sundmark och Lilian Andersson

Här samtalar Karin Lindh med Björn Maxe och Bernt Pettersson

Bilden till höger visar julmarknaden på Rådhusorget

Foto: Josefine Korhonen, Janett Eriksson

Andra advent var det dags för Torshälla julmarknad med bl.a. kaffe och pepparkaka, glögg och tomte på gården.

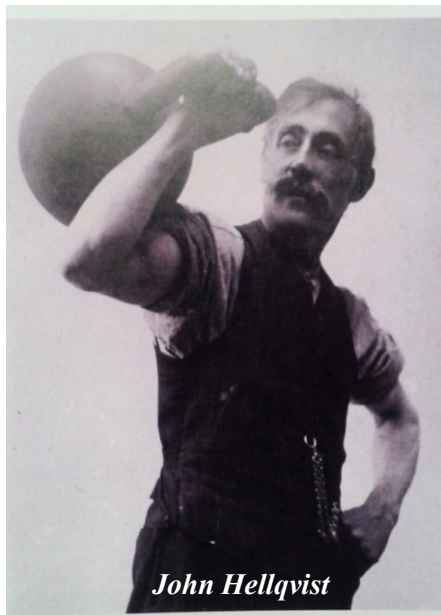

Jul på Bergströmska gården

”Gipsmakarn” Bohemen och konstnären

Av de många konstnärer som verkat i vår stad är nog John Hellqvist en av de minst kända.

John Hellqvist

John Hellqvist var född i Stockholm den 27 april 1868 och avled den 6 juni 1921. Föräldrarna var välbärgade och hade skoaffär i Stockholm. Men John hade andra planer än att stanna kvar i familjeföretaget. Hans konstnärliga och kreativa läggning gjorde att han i stället valde att utbilda sig till stuckatör. Till detta bidrog säkert hans italienska familjebakgrund. Väl känt är att många av de stuckatörer som kom till Sverige, i slutet av 1800-talet, var italienare. Utöver stuckaturarbeten var de kända för sina gipsfigurer. Så var också fallet med John Hellqvist.

I slutet av 1800-talet flyttar John Hellqvist till Nyfors i Eskilstuna. Här arbetar han bland annat med stuckaturarbeten i entréer och trappuppgångar i några av de stora hus, som byggdes i Eskilstuna på den tiden. Men han tillverkade också gipsfigurer, bland annat av Eskilstunaoriginalet ”Gubben Alexis”, från år 1897.

John Hellqvist gifte sig med Hilda, som kom från Munkhammar i Tumbo. Tillsammans fick de sju barn som uppnådde vuxen ålder. Äldst var Rosa född år 1897 och yngst var Tora född år 1913. Vid sekelskiftet 1900 flyttade familjen till Torshälla där Hellqvist öppnade en ateljé. Den låg vid Stenhammar, nära slussen. Här skapade han många av de konsthantverk som ännu finns bevarade. Han behöll ateljén fram till sin död år 1921.

I en artikel i Sörmlandsposten den 4 maj 1917 finns flera konstverk avbildade. Däribland en statyett av Bellman.

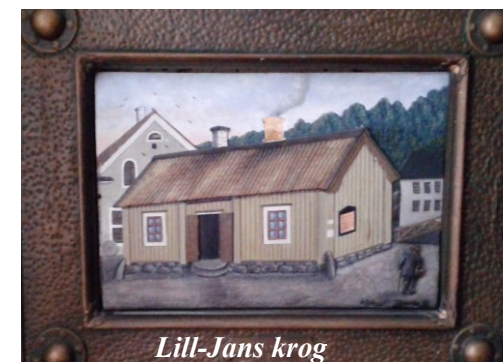
I artikeln omnämns också en tavla utskuren i trä. Tavlan föreställer huset ”Gamla Eken” i Stockholm, där Bellman har bott. I artikeln omnämns att konstnären också är känd för tidigare utställningar där han bl. annat visade ”Kolingen” och ”Kolmätar-Lotta”, figurer som rönt allmänt erkännande.

I en artikel i Eskilstuna-Kuriren från 1942 berättade en av Hellqvists döttrar att hon alltid följde med pappan till Smörtorget i Eskilstuna, där han sålde sina gipsfigurer

för 75 öre per styck. På Bergströmska gården finns flera alster bevarade från Hellqvists tid i Torshälla. Bland dem den vackra statyetten av Bellman, till vänster. Den har tidigare funnits i Stadskällaren men är nu placerad i Bellmanrummet på Bergströmska gården. Här nedan finns en bild av ”Kolingen och vackra Augusta”.

I kaféet på nedervåningen hänger tavlan av Lill-Jans krog, skulpterad i gips och målad. Tavlan har ett djup som en vanlig oljemålning ofta saknar. Titta gärna på den när du besöker gården.

Lill-Jans krog

Det mest omdebatterade alster som John Hellqvist har skapat är nog den spegel som han gjorde till fabrikör Ali Anderssons 50-årsdag år 1906.

Till den jugendinspirerande pjäsen har han hämtat motiv från både växt- och djurriket. På en stomme av trä är bladvass applicerat.

Detalj från spegeln

Runt spegeln finns liljor och andra blommor men också grodor, ödlor samt andra kräldjur. Det mesta skulpterat i gips. Längst ner, under själva spegeln, döljer sig en låda bakom diverse pinnar. På ett gammalt foto av den meterhøga skapelsen kan man se att det även funnits sländor och fjärilar men de har fallit bort under årens lopp.

Denna fantastiska spegel, som av många anses som "fulsnygg" var egentligen inte själva huvudgåvan. Det var ett fickur, som säkert var mycket dyrare än spegeln. På spegeln kan man se att den lilla klockan varit placerad i ett litet urtag. Spegeln finns idag att beskåda i Allmogerummet på övre plan. Kom gärna till Bergströmska gården och titta på underverket.

När den bohemiskt lagde John Hellqvist drabbades av sjukdom, kom han in i en lugnare period i sitt liv. Hans målningar från den tiden håller hög klass. Enligt barnbarnet Bengt Hellqvist målade hans farfar de bästa tavlorna under sin sjukdomstid. Flera tavlor finns bevarade inom släkten. John Hellqvist avled år 1921

Artikeln är skriven av **Bernt Pettersson** och finns i S:t Olof nr 1 – 2003. Artikeln har kompletterats med text och färgbilder.

Text och foto: Bernt Pettersson, Janett Eriksson

Den 8 oktober anordnade S:t Olofs Gille tillsammans med Torshälla församling, Eskilstuna kommun/biblioteket sam SPF Torshälla årets historiska afton. Tack vare medel från Sparbanksstiftelsen Rekarne och Landstinget gm SPF fick vi möjlighet att boka in historikern Christopher O'Regan. 200 biljetter såldes slut inom kort. Vi fick en mycket trevlig eftermiddag tillsammans med O'Regan då han, med inlevelse, berättade om hur människor levde under 1700-talets slut. Efter föredraget bjöds det på mingel med små tilltugg, "servitriser" var bl.a. Johanna Nylén och Wilma Hamberg. Här följer några bilder från eftermiddagen. Längst ner till vänster står arbetsgruppen för arrangemanget. Det är Pernilla Parenmalm, Helena Alderö, Henry Blomsterlund, Janett Eriksson, Helena Reinedahl samt Hans Eriksson. Saknas på bilden gör Josefine Korhonen men hon fotograferade oss andra.

*Text: Janett Eriksson
Foto: Josefine Korhonen*

En gammal kassakistas historia

I borgmästarrummet på Rådhuset står idag en gammal kassakista och besökare har undrat över dess ursprung. Det är ingen kista som har tillhört eller funnits på Rådhuset under årens lopp utan den har kommit dit under 1990-talet.

Kassakistan har sitt ursprung från den gamla Sjuk- och begravningskasserörelsen som hade sina lokaler i Folkets Hus som låg vid Rådhusorget. I kistan förvarades pengar och alla viktiga handlingar som hörde till begravningskasserörelsen.

Sjuk- och begravningskassan öppnade i Folkets Hus i början av 1900-talet. Föreståndaren hette Hagström under början av 1900-talet. År 1948 blev min pappa Gunnar Carlsson föreståndare för verksamheten. Så småningom, under 1950-talet, förändrades hela sjukförsäkringsorganisationen och Sjuk-

och begravningskassan kom att ingå i Torshällaortens allmänna sjukkasse. Man flyttade till nya moderna lokaler på Kyrkogatan 1, Nämndhuset, idag Kyrkans Hus. Kistan fick följa med i flytten men tappade sin funktion som "arkiv".

Därefter har den gamla kassakistan flyttat runt i Torshälla allteftersom sjuk-/och försäkringsverksamheten har vuxit. År 1961 beslutades att sjukkassorna även skulle sköta administrationen av folkpension samt ATP. I samband med detta bildades de **allmänna försäkringskassorna**. Försäkringskassan i Torshälla flyttade åter in i nya större lokaler. Först till Aliforsgatan 1 och därefter till Brogatan 13 och kassakistan fick hänga med, nu som ett minne om svunna tider.

När så Försäkringskassan lade ner sin verksamhet i Torshälla år 1989 och gick samman med Eskilstuna, bestämdes att kassakistan skulle stanna kvar i Torshälla.

Den flyttades först till biblioteket som då låg på Brogatan 13. Så småningom kom kistan tillbaka till Rådhusorget. Där står den nu i borgmästarrummet och jag hoppas att den gamla kassakistan får stanna kvar hos borgmästaren för lång tid framåt.

Text och bild: Janett Eriksson

Husförhör och historiskt spel

Res i tiden – upplev ett gammalt husförhör.

Nätverket Gamla Torshälla anordnade husförhör i Rådhuset den 19 november. En stor skara intresserade samlades och fick uppleva ett gammaldags husförhör. Det var Jarl Jergmar komminister i Torshälla församling som genomförde förhöret med de närvarande.

Nätverket Gamla Torshälla har också genomfört ett historiskt spel i kyrkan. Den 26 november visades spelet – **Från viking till framtidstanke. Hur ser Torshälla ut om 100 år?**

Se www.facebook.com/gamlatorshälla/

Text: Janett Eriksson

Foto: Josefine Korhonen

**God Jul
och
Gott Nytt År!
önskar
Styrelsen**

**Torshälla
hembygdsmuseum
Bergströmska gården**

**Öppen varje torsdag
kl. 13.00 – 16.00
fr.o.m. februari månad 2018**

**Vi har böcker och olika
skrifter till försäljning bl.a.**

Nya Torshälla ABC

Rekarnebygden i backspegeln

***Historiska skrifter om
Torshälla***

***Böcker om Marianne Ebeling
och Harriet Ebeling***

Torshälla stenkärlsfabrik

Välkomna!

**Medlemstidningen S:t Olof utkommer
med fyra nummer per år.**

Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille

Styrelse:

Iha Frykman, ålderman 070-340 23 24

Jan-Erik Kling, v. ålderman tel 35 56 41

Tryggve Lundh, skrivare 076-340 74 15

Hans Eriksson, gärdeman tel 35 52 95

Janett Eriksson tel 35 52 95

Mikael Nyman tel 35 84 81

Christina Åslund tel 34 30 06

Suppleant:

Annette Hammarlund

Maj-Lis Strandberg

Museikommitté:

Styrelsen.

Arkivkommitté:

Iha Frykman tel 35 81 39

Trädgårdskommitté:

Jan-Erik Kling tel 35 56 41

Aktivitetskommitté:

Christina Åslund tel 34 30 06

Dataansvarig:

Hans Eriksson tel 35 52 95

Bygdeband:

Karin Lindh tel 35 88 38

Redaktion S:t Olof:

Janett Eriksson tel 35 52 95

Bergströmska gården Hembygdsgård

Lilla gatan 12, TORSHÄLLA

Telefon 070 – 340 23 24

Medlemsavgift: 100:- enskild,

150:- familj Plusgiro: 26 81 47-6

Postadress: Torshälla Hembygdsförening

S:t Olofs Gille, c/o Iha Frykman

Tornsvängen 1, 644 31 TORSHÄLLA

E-postadress: info@sanktolofsgille.se

Hemsida: www.sanktolofsgille.se

Ur museisamlingarna

Bland de föremål som Georg Nyström skänkt till hembygdsmuseet finns en liten gräddsnipa i flintporslin. Gräddsnipan är dekorerad med musslor och ger ett intryck av att vara engelsk eftersom den har stor likhet med föremål från Leeds porslinsfabrik.

Vid närmare granskning kan man hitta ett R inpressat i bottenplattan. Gräddsnipan är således svensktillverkad vid Rörstrand omkring åren 1780-1790. Materialet är alltså flintgods som under denna tid var av dålig kvalitet. Glasyren var ofärgad blyglasyr. Föremål av denna tids flintgods

blev mycket sköra och ömtåliga. Det är därför ovanligt att se föremål så välbevarade, som denna gräddsnipa, efter drygt 200 år.

I samma utförande finns även vackra koppar, fat och en kanna. Enligt uppgift är detta en bröllopsgåva som Georg Nyströms föräldrar fick vid sitt giftermål.

Artikeln var införd i tidningen S:t Olof nr 1 år 1994 och skriven av Mary Håkansson.

Tillägg text och foto: Janett Eriksson